

איתן איתן: שירות מלחמה

מסע־מלחמה

כְּסוּיֵי אֶפְלָה בְּכַתְּמִים כִּהִים
מֵה יִדְבְּרוּ דָמִים
מֵה יִדְבְּרוּ קָמִים מִן הַחֹל
דְּבוּקֵי זַעַת שְׁמָנִים וְפִיחַ
עוֹר פְּנִיָּהֶם זֶהְמָה
עוֹר גּוֹפָם טִנְפָת
מֵה יִדְבְּרוּ נֹכַח יָם

אוֹר הַפָּנִים אָחוּז בְּאֵשׁ, זְרוּעַ
פְּסָגוֹת עֲרַפֵּל
פָּנֵי אוֹר עַל הַגְּנִים, עַל הַמְדַבֵּר
נְתִיבֵי הַמַּיִם
אֵשׁ מַעֲבָרִים
צִירֵי הַתְּנוּעָה מְלֵאִים גּוֹעִים
רְכְּסֵי הַהָרִים מְלֵאִים גּוֹעִים
לְבֵי חֲשֻׁכָה
פַח זָכַל בּוֹעֵר

וְעִבְרָנוּ אֶת הָאָרֶץ
צָבָא מַעַם, עוֹלָה מַעַם
בְּפָנֵי אֱלֹהִים
לֹא בְּפָנֵי רוּחוֹתָיו, לֹא בְּפָנֵי בְּנֵי־אָדָם
וְאִשָּׁה, בְּשֶׁר־וֹדֵם
חֲטָא, עִבְרָנוּ אֶת הָאָרֶץ
עַל אֲבָנִים, עַל אֲדָמָה, בְּרִכְסִים
בְּקוֹלִיס בְּמַדְבָּר תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ הַנּוֹרָא
עִבְרָנוּ רוֹשְׁמִים אֶת חֲמוּקֵיהָ
מֵאֲבָנִים אֶת חֲמוּקֵיהָ
עֲצָב אֲדָמָתָה קָשׁוּר בְּרֵאשֵׁנו

עֶצֶב עִמָּה אַחֲזוּ בְּלִבָּנוּ
 נִכַח יָם
 מְרַקְיעִים מְגוֹפוֹתֵינוּ
 לֹא יֵצְאוּ עִמָּנוּ הַלְבָנָה
 לֹא עֲמֻסָּנוּ צְרוּרוֹת זָהָב
 לֹא דְבָרֵנוּ דְבָרִים חֲכָמִים
 בְּלֹא עֲשִׂינוּ אֶהְבֵּה בְּלֵילוֹת־יָרֵחַ מִתְּהַפְּכִים
 לֹא הִתְהַפְּכָנוּ עַל מְרַבְּצֵינוּ בְּלֵילוֹת בְּלִי מְנוּחָה
 שֶׁשָּׁה יָמִים וְלֵילוֹת
 מְרַקְיעִים מְגוֹפוֹתֵינוּ
 נָעִים בְּעֶצְמַת־אֵשׁ נוֹרָאָה
 לוֹחֲמִים תַּחַת מְטוֹסִים
 שׁוֹכְחִים בֵּית וְאִשָּׁה וְיִלְדִים
 מְלֵאִים מְזֻמוֹת־דָּמִים
 לֹא נוֹגְעִים בְּשִׁבוּיִים, לֹא נוֹגְעִים בְּשָׁלֵל
 לֹקְחִים אֶת הָאָרֶץ בְּתַנוּעַת־אֵשׁ אַחַת

וְעַכְשָׁו מָה, וּמָה עֹכְשׁוֹ
 חַיִּים בְּמָקוֹם שֶׁדְּבָרִים חֲכָמִים שׁוֹב מְשָׁנִים
 וְאַיִלִּים נִתְעַבִּים שֶׁל "כֶּסֶף וְכְבוֹד וּמִיָּן" שׁוֹב מְשָׁנִים
 וְחַיִּים וּמוֹת שׁוֹב מְשָׁנִים
 וְלֹא מְתָרִים קוֹל וּדְמָעוֹת
 נְגוּעוֹת עֵינַיִם, חוֹרִים אֵלֶּה
 עוֹרִים לֹא־לֵהִים שְׂרָאִינוּ בְּעֵינֵי נוֹפְלִים
 מְבִיטִים בְּפָנֵי הָאֱמָהוֹת, הָאֱלֻמְנוֹת, הַיִּלְדִים
 מְבִיטִים בְּפָנֵי הוֹרִים, בְּפָנֵי פְצוּעִים
 נְכִים וְשְׂרוּפִים וְכוּוִיִּים

עַכְשָׁו אֲנַחְנוּ זוֹכְרִים אֶת מְבִטֵי חִלְיֵי הַדֶּרֶג הַשָּׁנִי.
 עַכְשָׁו אֲנַחְנוּ זוֹכְרִים אֶת פֶּחַד אֲנָשֵׁי הָעָרָף.
 עַכְשָׁו אֲנַחְנוּ שׁוֹמְעִים אֶת הַזֹּזוֹת הַמוֹשְׁבִים, הַמְּקוֹחִים
 בְּדַבַּר הַלּוֹת הַגְּבוּרָה וְהַתְּהַלָּה
 עַכְשָׁו אֲנַחְנוּ מְרִיחִים אֶת צַחְחַת חֲצִי רַבּוֹא גּוֹפוֹת בְּמַדְבָּר
 וְחוֹזְרִים לְלֶטֶף יִלְדִים, לְחֶבֶק וְלִבְעַל נָשִׁים
 מוֹזְנוֹת בְּקַמְח־עֲצָמוֹת טָחוֹן שֶׁל סְפוּרִים
 בְּחִשְׁקָה הַיּוֹרְדֵת נְעֻלְמִים פָּנִים וְגוֹפוֹת

ולוחמים ומנהיגי־כּסּאֹת וְנָשִׁים וַיִּלְדִּים
 וְהַמִּלְחָמָה נִמְשַׁכֶּת לֹא בַשָּׁמַיִם וּבַשָּׁקֶט, בַּחֲשׂוֹךְ
 לֹא לְאוֹר הָאֵשׁ
 לֹא בְקוֹלוֹת נֶפֶץ וּבְקוֹל מְנוּעִים
 בְּרַכֵּי יָם עוֹלוֹת
 אֱלֹהֵי יָם אֱלֹהֵי יָם
 אֲרוֹנוֹת נוֹסְעִים
 כְּלַכְתָּנוּ בַדְּמָמָה, בַּחֲשׂוֹךְ
 אַחוּזֵי כְּמִיָּה קְרוּבָה לְאֶרֶץ הַגְּדוּלָּה
 אֲנַחְנוּ נוֹתְרִים חֲסֵרֵי־כֹל, עַל חֲצֵי אֶרֶץ, מִנְתָּקִים
 עִם זֵכֶר הַנוֹפְלִים, שְׁלֵהֵם וְשִׁלָּנוּ,
 חַתוּמִּים בְּדָמָם עַל הָאֶרֶץ כְּלֵה
 מִנְהַר מִצְרַיִם עַד נְהַר פָּרָת

ואחר המלחמה

וְאַחַר הַמִּלְחָמָה נִדְבַר עַל הַרְצָפָה
 רְצַפַת הָאֶרֶץ
 נִטְרַפַת בְּדַמְיָה
 עוֹלַת עוֹלָה
 נִדְבַר עַל הָאֲדָמָה, אֲדַמַת הָאֶרֶץ
 אַחוּזֵי עֶשֶׂן
 מִטְפְּסֵי חֲשֻׁכַת רְאשֵׁי־כּסּאֹת רִיקִים

לֹא נִדְבַר עַל הַדָּם
 לֹא נִבְקַשׁ לְעֲרֹף רְאשֵׁים רִיקִים
 לֹא נִדְבַר עַל הָרוֹת וַיִּלְדִּים

עוֹמְדִים מְרֻדַת הָאֵשׁ
 עוֹמְדִים נִסְחָפִים מְרֻדַת הָאֵשׁ בֵּינָם טְמֵטוּם עֲצוּם
 מִתְעוֹרְרִים מִטְרַפֵּי שָׁנָה מִבְּחִילָה
 דְּבוּקֵי נוֹחִיוֹת מִתְמַשְׁכוֹת שֶׁל צֶמֶר־גִּפֶן וּפוּךְ־נוֹצוֹת
 מְלֵאֵי בְּחִילַת טְמֵטוּם
 נִתְחִיל לְדַבֵּר עַל הַרְצָפָה
 רְצַפַת הָאֶרֶץ
 נִתְחִיל לְדַבֵּר עַל הָאֲדָמָה

אדמת הארץ
נתחיל לדבר על כחנו
כח הארץ
תחת השמים וברצונם

תחת השמים וברצונם
אין לנו דבר
שלא בא מעצמנו
ולא יהיה לנו דבר
שלא יבוא מעצמנו
ויושבים על הרצפה, על האדמה
שוב נכח מדרונים
שוב לא נגלש
שוב לא נפשט ידים ורגלים
אבנים משחירות על דרכים
נעות, צלבים, אור דרך גדרות
אבנים, קברי-מלחמות לא נקים

כחנו ועצם-ידינו
לא לתפארת מתנפצת
ולא לרהטת חיות ובני-אדם מאבנים

לא מלמדים ולא כהנים ולא קדושים
פראים מהירי תנועה ומחשבה
חיים על הארץ, חיים על האדמה
חיים ולא מתים
כמו שאנחנו, בדיוק כמו שאנחנו
נקום תחת השמים וברצונם
ומרדת האור אני נע
מתאם לתנועת הים מול המדבר
מטלטל עד בחילה
מלא מזמות-דמים
ובני רחוק, עטוף זהב
וגפן ותאנה ורמון וזית ותמר
בשער ראשו, עיניו, צפרים בעצים
קולות קולו עוברים בארץ
מעבירים רעידות דקות

מים על אדמה
 צל תחת עצים, רטיבות באדמה
 רוח של אור בשקט מדהים
 וכל אברי נעים בתוכם
 ותנועת הים מקבלת, אוצרת
 ובני רחוק, קולו
 דפיקות מים בחוף, השקיעה, הנריחה
 זחילת היום, החם, אטיות הלילה
 רחוף רוחות ורחיפת רוחות
 עולם מלא שירה
 ולא אדבר על שירה אחר המלחמה

ואחר המלחמה שוב המדרונים הנוראים
 שוב שדות הקוצים הגבהים היבשים
 אבל שוב לא נהיה סחורה מכורה
 ביד רמאים נבובי־ראש, סוחרי כסאות
 רדומים בנדבות אדם
 שוב לא נמכר, שוב לא נקנה
 אחר המלחמה, אחר תנועת האש הנוראה ושפיכת הדם המצחינה
 נהפך עם אחד על הארץ
 רוח אחת על הארץ
 תחת השמים וברצונם

★

ואתה, אתה הרשה לעבדך לשאת תפלה
 על רגליו, זקוף־קומה, בז לחיי נדבות
 ורחמים, מורם מדוממים, מצמחים, מחיות ומאנשים
 הרשה לעבדך לבקש לא מפתח ולא מאימה ולא ממורא
 בשעת מפלה זמנית, לפני נצחון נחרץ

מראש ההר על מבט מורדות השלג הלכן
 אחר האבנים והצוקים ועלית האדמה
 בצעקות רוחות וקריעות אור
 הרשה לעבדך לבקש בעדם שיהיו בני־אדם
 בצלם האדם וכחותיו ולא בצלם החיה